

Törökország, 2012

Erasmus beszámoló

Törökország – Ankara

2012. április-július

Választás

Megfelelő szakmai gyakorlati helyet találni nem könnyű feladat. Ha már biztosan eldöntötted, hogy külföldön szeretnéd csinálni, érdemes kiválasztani a cél országot és tovább szűkíteni a keresést (pontosan hol és milyen profilú cégnél, vállalatnál képzeled el). Az egyetem (kar) honlapján megtalálható azok a külföldi cégek listája, akik korábban már fogadtak corvinusos hallgatót, ezt érdemes átböngészni.

Én interneten keresgéltem alkalmas fogadóhely után, mert az egyetemnek nem sok kapcsolata van még Törökországban. Ez mindig kockázatos egy kicsit, ha járatlan utat választ az ember, hiszen elsőik között mész oda, nincs sok korábbi hallgatói tapasztalat, stb.. de ez ne ijesszen el senkit, hiszen bátraké a szerencse! (Én most is így döntenék!)

Az én választásom Törökországra esett (nem titkolt személyes vonzalmam miatt a török nyelv, kultúra, emberek iránt). Szerintem fontos, hogy komolyan érdeklődjünk és vágyjunk abba az országba, ahova kimegyünk, hiszen három-négy hónap nem rövid idő, lesznek holtpontjai. Nekem egész idő alatt lelkesítő volt a gondolat, hogy „eljuthattam ide”.

Természetesen a cég profilja és a gyakorlat témája sem mindegy! Én környezetgazdálkodási agrármérnök szakon tanulok megújuló erőforrások szakirányon, ehhez illő munkát kerestem. Törökország adottságai szerencsére hasonlítanak Magyarországhoz, ott is a nap, szél és geotermikus energia teszi ki a megújuló energiák nagy részét. Hozzám a napenergia hasznosítás, azon belül a napelemek állnak közel (a szakdolgozatomat is ebben a témában írom), ezért ilyen cégekkel vettem fel a kapcsolatot.

Tapasztalatom szerint érdemes akár tíz-húsz vállalatnak is kiküldeni a jelentkezést, mert elég rossz arányban válaszolnak. Pontos egyeztetést igényel a gyakorlat időtartama, az egymással szembeni elvárások... stb., ami tovább szűkítheti a lehetséges fogadóhelyeket. Fizetést sajnos nem lehet már elvárni, viszont előfordul, hogy segítséget ajánlanak a szálláskeresésben, és egyéb juttatásokat adnak (pl.: étkezés, utazás).

Törökország

Törökország kisebb részben Európa délkeleti, nagyobb részben Ázsia délnyugati felén található, különleges fekvése miatt valóságos „hidat” képez a két kontinens között, nemcsak a

Törökország, 2012

Boszporuszt átívelő isztambuli hidakra gondolva, hanem az iszlám és a keresztény vallás, kultúra, szokások sajátos keveredésére.

Törökország a 2011-es becslések szerinti közel 79 millió fős lakosságával a világ 17. legnépesebb országa, számuk folyamatosan növekszik. Az emberek közel háromnegyede városokban él, nem ritka a többmilliós metropolisz: a legnagyobb város, Isztambul több mint 15 millió fővel büszkélkedhet (Magyarország lakosságának 1,5-szerese!).

Az ország éghajlatára mediterrán és kontinentális hatások jellemzőek, hasonlít a hazaihoz. A partvidékeken kisebb az éves hőingás, a szárazföld belseje felé haladva egyre forróbbak a nyarak (júliusban, augusztusban elérik a 35-40 °C-ot) és hidegebbek a telek. A csapadék kevés, főleg májusban és télen esik.

A török emberek nagyon közvetlenek és segítőkészek, híresen vendégszeretők. Mindenki barátságos volt velem, sokan emlékeznek a közös történelmi múltra: rokonoknak, barátoknak tekintenek minket, magyarokat – ez nem egyszer külön elbánásban, kedveskedésben részesített (főleg az árusok körében).

Én is tapasztaltam a rokonságot a nyelvünkben, nemcsak az együtt töltött idő alatt átvett jövevényszavaink, hanem az egész nyelvtani felépítés, ragozás hasonlósága miatt. A kommunikáció ugyanis érdekes pont. Nekem nem volt gond, hogy 'rákényszerültem' a török tanulásra, mert szívesen tettem, de erre számítania kell annak, aki oda megy: általában kis százalékban beszélnek angolul, illetve egyéb idegen nyelven.

A török konyhát szerintem főlegesen bemutatni, hiszen nálunk is nagyon kedvelt. Persze a döner kebab még nem minden, számos más nemzeti étel kóstolására van lehetőség. Általában jellemző, hogy sok zöldséget, gyümölcsöt, halat; viszont kevés tésztát, szénhidrátot esznek. A hagyományos reggeli elengedhetetlen tartozéka az olívbogyó és a beyaz peynir (=fehér sajt vagy más néven feta). Továbbá a tea bármilyen napszakban. Készítése sajátos - az orosz samovárhoz hasonló kétrészes teafőző edényben – és különleges tulipánformájú pohárból fogyasztják. A török kávéról (türk kahvesi) sem szabad megfeledkezni, ami minden vendégnek jár (bár a hétköznapiakban ők is inkább nescafé-t isznak). Fő jellegzetessége, hogy a csésze alján megtaláljuk a zaccot, amiből utána jósolni szoktak egymásnak.

A török árak színvonala Magyarorszáéhoz hasonló, kedvezőbb is valamivel. Az élelmiszerek, éttermek árai közel megegyeznek, de pl. ruhákat, egyéb használati cikkeket kimondottan olcsón kapni - főleg a piacokon, bazároknak, ahol sok helyen alkudni is lehet.

A belföldi utazás is kedvezőnek mondható, akár repülővel (időben lefoglalva tízezer forint alatti jegyek), vonattal vagy távolsági busszal. A lakosság körében ez utóbbi a

Törökország, 2012

legnépszerűbb, nagyon felszerelt és modern buszokkal bárhova eljuthatunk az országban. Hatalmas távolságokat járnak be, nem ritkák a fél-, egynapos utak. A különböző busztársaságok által működtetett járatokon személyzet lát el enni- és innivalóval, aludhatunk is: kedveltek az éjszakai járatok, amivel másnap reggel már egy másik városba érkezhetünk. Érdekesség, hogy a buszvégállomások általában külvárosi részeken találhatók, ahonnan további idő mire a központba jutunk. A távolsági buszokra gyakran előre kell jegyet foglalni, hiszen a helyek miatt korlátozott számban adnak el egy járatra.

Utazás, látnivalók tekintetében nagyon gazdag az ország, tele van választékkal. Mindenki megtalálhatja a kedvére való helyet, legyen szó hegyvidékekről, vadregényes tájakról, gyönyörű tengerpartokról, sziklás, kopár fennsíkokról vagy nyüzsgő nagyvárosokról. Ha mégis ki kéne emelni a leghíresebb vidékeket: Kappadókia sziklabarlangjai, a Földközi-tenger turistaparadicsoma: Antalya, továbbá Isztambul és Izmir lüktető városai, az Égei-tenger történelmi partszakasza (Trója, Efesusz), a Fekete-tenger érintetlen tájai, Pamukkale egyedülálló természeti képződménye nem lehet rossz választás.

A vallást fontos még megemlíteni, Törökország muszlim terület, a lakosság 99,8%-a iszlám hitű. Számunkra ezért okozhat elsöre meglepetést sok szokás, ünnep, az öltözködés vagy épp az imára hívás. Bár a mai modern világban itt is csökken a vallás jelentősége, a szabályok betartása is lazul és a fiatalok körében sok magát ateistának vallóval is találkozhatunk, nagyon sok a konzervatív, hithű muszlim is. Fantasztikus az a tolerancia, ahogy egymás mellett élnek. Láthatunk nőket csadorban, fejkendővel, vagy éppen miniszoknyában. Szerintem lányoknak ajánlott visszafogottan öltözni, hosszú nadrágot vagy szoknyát hordani és kerülni a kivágott fölsőket, mert a turistákat amúgy is nagyobb figyelemben részesítik, nem érdemes ezt tovább fokozni. A török férfiakban él egyfajta rajongás az európai nők iránt (itt is ismerik a mondást a szép magyar lányokról...), számítani kell rá, hogy akár az utcán is csapják a szelet, megnéznék vagy megszólítanak (általában az udvariasság keretein belül). Ezt tekintjük játéknak - ha zavarónak találjuk, nem kell reagálni, bár itt megszokott dolog, hogy beszédbe elegyednek ismeretlenekkel: megkérdezik, honnan jöttünk, mit csinálunk, stb.

Ankara

Az én munkahelyem Ankara egyik külvárosi negyedében volt. Szerencsémre tömegközlekedéssel (és gyaloglással) együtt körülbelül egy órára laktam, bár sokszor elvittek autóval egy irányból bejáró ismerősök. Egy nagyon kedves, angolul is beszélő család fogadott, akiket a cégnél ajánlottak – korábban az anyuka is ott dolgozott, most otthon babázik. A

Törökország, 2012

szobáért havi kétszáz eurót kértek tőlem, de cserébe annyi segítséget, ajándékot kaptam tőlük, elvittek utazásokra, befogadtak és családtagként tekintettek rám, amit úgysem lehet pénzben meghálálni. Ha hasonló lehetőség merülne fel, én mindenképpen ajánlom!

Általános nézet a törökök között, hogy Ankara unalmas város - valóban nem lehet pl. Isztambul nemzetközi pezsgésével összehasonlítani. Nagyon modern: új építésű házakkal, lakóparkokkal, széles három-, ötsávós sztrádákkal, gyönyörű mesterséges parkokkal, kopár dombokkal, hegyekkel. Rengetegen lakják (~5 millió fő), jellemzően autóval közlekednek, a levegő elég szennyezett. Ankara fiatal főváros; a „törökök atyja”, Mustafa Kemal Atatürk nevéhez fűződik a 20. század elejéből (Arcképével és szobraival gyakran összefuthatunk országszerte). A város arculatának megtervezése is neki köszönhető. Mauzóleuma (Anıtkabir) ma turistalátványosság.

Az ankarai tömegközlekedés fejlődőben van, két metróvonalát bővítik, de külvárosi vasútvonal is található. Ezen kívül marad a legegyszerűbb és leghasználtabb, a busz. Ennek több fajtája van: a hagyományos nagy buszokon kívül kisebb minibuszok és dolmuşok is járnak, ez utóbbiak főleg a városközpontba (Ulus-Kızılay) viszik célirányosan az utasokat. Előnye, hogy gyorsabb, helyben kell fizetni és az útvonala mentén jóformán bárhol leinthehető. A normális buszokra és a metrókra ugyanaz a kártya érvényes, amit metróállomásokon lehet megvásárolni (5,10 alkalomra szóló) és le kell húzni használatkor. Kellemes csalódás, hogy bliccelésre nincs lehetőség, továbbá sorba állnak az emberek a buszmegállóban.

Kijutás

Mivel Törökország nem tagja az Európai Uniónak, kiutazás előtt vízumot kell szerezni a Török Nagykövetségen (Hősök Terénél), ami gyors és ingyenes erasmusos hallgatóknak (útlevél is kell!). Az Európai Egészségbiztosítási Kártyát még nem fogadják el (állítólag már tárgyalnak róla), így megfelelő biztosításról is gondoskodni kell. (Az ISC kártya szerintem fölösleges, sehol nem kaptam kedvezményt vele.)

Az ország valutája a török líra. Érdemes elegendő készpénzt vinni magunkkal, de dombornyomott bankkártyával is lehet fizetni a legtöbb helyen (bolt, étterem). A turistaövezetekben sok helyen eurót is elfogadnak – ezt nem ajánlom, mert könnyen átverhetnek minket a kereskedők az átváltással. (Amúgy sem árt résen lenni!)

A kiutazás repülővel a legegyszerűbb, a Turkish Airlines-nak van közvetlen járata Budapestről és Bécsből is. Érdekes, hogy az utóbbi közel harmadannyiba kerül, így én Bécsből indultam, a retúr jegyem körülbelül 65 ezer forint volt.

Törökország, 2012

Megérkezésünk után egy hónapon belül tartózkodási engedélyt kell igényelni a legközelebbi helyi rendőrkapitányságon (3 hónapnál hosszabb tartózkodás esetén) - ez egyszerű formáság, ha helyiek segítségét kérjük benne, nagyon könnyen elintézhető. A mobiltelefonunkat is regisztrálni kell egy helyi telefonüzletben (pl. Turkcell, Avea), különben egy hónap után blokkolják a hívásainkat. (Ehhez útlevel szükséges és jelképes összeg.)

Gyakorlat

Én a **Dunya Prestige Electric Electronics Defence Co. Ltd.**-nél (DPE Solar) töltöttem a szakmai gyakorlatom. A munkám főleg nemzetközi kapcsolattartásból állt, mivel angolul másban nemigen tudtam részt venni. A kollégáim zöme csak törökül beszélt, de az angolul is tudók nagyon kedvesek voltak velem, fordítottak, magyaráztak, segítettek. Sajnos a cég üzleti ügyein kívül a szakmai oldalba nemigen láttam bele, a napelemes rendszerek tervezésébe nem vontak be. A munkaidő hosszú volt, nem ritkák itt a tíz órás munkaidők, és sokan szombaton is bejárnak. Persze ezt tőlünk nem várják el, de nem árt előre pontosan tisztázni. Az ebédet a munkáltató biztosítja/állja. Fizetést nem kaptam, viszont rugalmasak voltak velem, kaptam szabadnapokat az utazásaimhoz.

Én bátorítanék mindenkit, akit hozzám hasonlóan vonz a keleti kultúra és úgy érzi a nyugati országok kiszámíthatóságánál nagyobb kalandra vágyik, hogy vágjon bele és fedezze fel Törökországot! Megéri.

